

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

Izhaja vsak petek dopoldne. Izdaja konsorcij Malega lista. Naslov: Mali list, Trieste, casella centro 87. — Urad: via Imbriani 9-III.

Odgovorni urednik: dr. L. BERCE.

POSAMEZNA ŠTEV. 30 STOTINK.

NAROČNINA za celo leto 10 L., pol leta 5 L., četrt leta 3 L. — IZVEN ITALIJE celo leto 24 L., pol leta 12 L., četrt leta 6 L.

CENA OGLASOV IN

Za 1 cm, višine v 1 stolpcu 4 L.
Pri 5 kratni objavi 20% popusta, pri 10 kratni objavi 30% popusta, pri 20 kratni objavi 40% popusta, pri 50 kratni objavi 50% popusta.
MALI OGLASI: 30 stotink vsaka beseda v navadnem tisku; maksimalno 40 stotink beseda; z VELIKIMI ČRKAMI 50 st. beseda. Pri stalnem oglaševanju primeren popust.

Mali koledar.

Petek, 2. septembra: Štefan (kralj); Maksima. — Sobota, 3.: Erazma; Doroteja. — Nedelja, 4.: angelska; Rozalija. — Ponedeljek, 5.: Lavrencij (škof); Viktorin. — Torek, 6.: Caharija; Hermogen. — Sreda, 7.: Regina; Bronislava. — Četrtek, 8.: Rojstvo Marije D. (Mali šmaren). Petek, 9.: Peter Klaver; Gorgonij. — Sobota, 10.: Nikolaj Tolentinski; Pulherija.

MALE NOVICE.

Mali list posvarjen.

Odgovorni urednik dr. L. Bercè je prejel od prefektore prvo «Svarilo» datirano 24. avg. 1927. No. 82-7922. Svarilo se utemeljuje s 5 zaplembami od 2. septembra 1926. dalje in slednjič tudi z opombi, da list v celoti nasprotuje redu in nacionalnim interesom.

Aeroplan v dar.

Mussoliniju je za god njegova rojstna provincija poklonila zrakoplov. Sedaj bodo po vseh provincijah nabirali darove, da bo vsaka provincija darovala svoj zrakoplov v namene državne armade. Tudi v Trstu se prispevek vneta nabirajo. Določeno je bilo, naj da vsak 5 lir.

Zoper sušo.

Plominski župan Depangher-Manzini je dal pobudo, naj bi se istrski župani sestali na posvetovanje, kako pomagati ubogemu ljudstvu, prizadetemu od suše. Za nedeljo 4. septembra je napovedan sestanek županov v Pazinu. Da bi le kaj uspešnega ukrenili.

Razglednice.

V notranjosti države je za razglednice ta poštna tarifa: 10 stotink, če se samo podpiše, 20 stotink, če napiše 5 besed, ne več; če pa deneš 30 stotink, lahko čečkaš, kolikor hočeš.

Viharji.

Od vseh krajev prihajajo vesti o hudih viharjih. Čim trdovratnejša je bila suša, tem srditejša nevihte se znašajo nad izžeto zemljo. V Trstu smo imeli neurje v petek 26. avgusta. V pristanišču je trgalo vrvi in verige, dve torpedovki, kateri so bili pripravljeni Mussolinijevo jahto v Trst, sta bili v nevarnosti in sta bili nekaj poškodovani. Na trgu je razmetalo in prekucovalo stojnice in jerbaze, po hišah zapiralo in pobijalo okna, po vrteh lomilo veje in koblje. Tudi po deželi okrog se je znašalo in polomilo, kar mu je bilo napoti.

O hudem viharju poročajo z Japonskega, kjer je bilo mesto Nagasaki preplavljeno in zrušenih menda 400 hiš. Bilo je mnogo človeških žrtev.

Na Atlantskem oceanu je bil tudi nenavadno silen vihar. V skrajni nevarnosti se je nahajal tudi tržaški veliki parnik «Marta Washington», ki je vozil 500 potnikov, a je vendar po enodnevnem zamudi srečno došel v Njujork.

Kategorije.

Javni lokali (gostilne, prenočišča itd.) so v Trstu nanovo razdeljeni v 6 kategorij. «Lüksus» hotel je en sam: Excelsior Savoia. «Extra» jih je devet. Potem je kategorija I. (30 lokalov), kategorija II. (178 lokalov), v III. in IV. pa vse bolj «ta gmajn». Trgovska zveza je določila tudi cene za vsako kategorijo. Cenike morajo imeti vsi obešene na vratih.

Tički in tič.

Blizu Fodže je neki Angelo Pasquale škrjančkov nalovil, čeprav je to prepovedano. Dacarji so ga vprašali, kaj nese. Hoteli so mu škrjančke pobrati. On je pa hotel biti Martin Krpan in se je kar s tremi dacarji spustil v boj. Ti so ga zdelali po notah in ga spravili v bolnišnico. Ta bo vedel, počem so škrjanci.

Mussolini v Trstu.

Ko smo v sredo 24. avgusta v tiskarni sestavljali zadnjo številko Malega lista, opazili smo živahno gibanje po ulicah. Stavec, ki je skočil po cigarete, je prinesel v delavnico vest, da je prišel Mussolini v Trst. Hišni gospodarji, trgovci in drugi so hiteli izvešati zvestave. Po mestu so se vozili fašisti ter naznanjali naglas, da je prišel Duce in da naj se ljudje zberro na bregu. Kmalu so delili tudi tiskane letake podobne vsebine. Fašisti so šli zvonit v zvonik pri Starem Sv. Antonu in pri Sv. Justu.

Mussolinijev prihod je bil čisto nepričakovan. Iz uradnih poročil je bilo znano, da se je vkrcał v Anconi in da pride v Benetke. V sredo na večer pa se je približala tržaškemu pristanišču kraljeva jahta «Giuliana». Brž se je raznesel glas po mestu in precejšnja množica se je zbrala na bregu. Jahta je bila zasidrana nekoliko proč od kraja in ministrski predsednik, se je pojavil ne krovu z dalnogledom v rokah, oblečen po mornarsko. Množica mu je vsklikala.

Ker obisk ni bil uraden, se ni vedelo, koliko časa bo Mussolini v Trstu, niti

kam da pojde potem. Po Krasu so ga povsod pričakovali, da se pojavi z avtomobilom, izvešali so zastave in pripravljali pozdravne besede. V četrtek zjutraj obiskal je Mussolini v pristanišču mogočno motornico Saturnijo, ki se pripravlja na prvo morskovožnjo v daljavo. Izrekel se je zelo pohvalno o ladji, češ da je «ponos italijanske mornarice». Popoldne se je peljal z avtomobilom v neznano smer, ne da bi se bil kje kaj več zadrževal. Med tem so v Trstu pripravljali veliko manifestacijo na glavnem trgu. Sklicevali so ljudi, naj se zberejo v petek zvečer ob polšestih pred palačo prefektore, da bodo videli in poslušali slavnega Vodjo. Ta manifestacija pa je odpadla, kajti Mussolini se je v petek dopoldne ob poldevetih odpeljal gledat vojaške vaje na Goriškem. Obiskal je ob zaključku vaj še vojaško grobišče v Redipulji ter odpotoval nazaj v prestolico.

Ker je napovedana pozdravna manifestacija v Trstu odpadla, obljubil je Mussolini, da bo prvi uradni obisk, ki ga bo naredil, veljal Trstu.

Odprto pismo.

Znani publicist Drago Godina je izdal posebno «Odprto pismo g. dr. Justu Perlotu, zdravniku v Trstu» (Trst 1927. Samozaložba, 16 strani). Pismo je hud napad proti edinjaškim voditeljem. Kaj mu je dalo povod? Ko se je «Naš glas» iz dijaškega lista levil v nekaj družinski nesečnik, so bili povabljeni razni sodrujčki, da bi dali mesečniku bolj pisano vsebino. Pristopilo je več takih mladoliberalcev, ki so v nasprotju z vodstvom uradnega edinjaštva. Bila je nekaka «fronda» ali puntarska zalega z ostjo proti prvakom. K ti frondi treba šteti tudi Dragotina Godino, ki je v «Našem glasu» jel oznanjevati svoj nauk o spremembi denarja. Bati se je bilo, da frajlicam in njihovim galanom tako branje ne bo všeč, vrhu tega pa je generalni štab smatral za dobro, dati fronderjem fervajz ali ukor. Tako je lepega dne Godina dobil pri Našem glasu vrata zaprta. Zato je v «Odprtem pismu» napadel prvake, da so «furbaci», ki se bolje razumejo na koristi svojih pisarn, kakor na vodstvo naroda. Seveda «Edinost» ni hotela na tisto pismo dati nobenega odgovora.

Nov prerok je vstal.

Na Kastavščini, ki je vsa od liberalstva okužena, so dobili preroka. Neki Ivan Puž, «človek iz Amerike», kakor se sam naziva, oznanjuje protestantske nauke. Širi tudi tiskane listke, na katerih se mnogo pobožnega bere, a vse v pristno protestantskem duhu. «Pučki Prijatelj» je proti novi veri primerno nastopil, na kar je Puž odgovoril s posebnim letakom. Mož se je v Ameriki nalezl lutrovstva in je najbrž od kakšne ameriške sekte poslan ter podprt. Kastavce poevangeliti bo trdo delo. Puž bo menda zadovoljen, če odvrne od katoliške cerkve tistih par, ki še kaj noter hodijo.

Nov predsednik.

Zveza plovskih podjetnikov v Trstu je po smrti Alberta Kozuliča izvolila za predsednika Antona Kozuliča. Tako je ime Kozulič ostalo še dalje na čelu tržaškega plovstva.

Zaglug.

V Egiptu je umrl, 70 let star, znani Zaglug paša. Bil je voditelj narodne stranke, katera je nasprotovala Angležem ter zahtevala popolno neodvisnost Egipta.

Novošegni pogreb.

Trupli Saka in Vancetija so v Bostonu spremljali k pogrebu neštevilni častilci teh dveh posebnih mučnikov. Pravijo, da je bilo 400 tisoč oseb. Če ni res, je pretirano povedano. Trupli so v krematoriju sežgali in pepel spravili v žare. Napadi, atentati in požigi so se dogajali v protesti proti ameriški pravici.

Gajda nagaja.

Češki general Gajda je voditelj fašistov in bi se rad polastil s silo državne oblasti. Masarič, Beneš in drugi pa nočejo bežati in to ga jezi. Imeli so z njim že vsakovrstne komedije. Oni dan so njegovi nacionalisti obiskali vilo ministrskega svetnika Borela; ta Borel je hranil akte, ki se tičejo generala Gajde. Pod strahom in silo so vse prebrskali in odnesli neke papirje. Ni dognano, če so dobili v roke prav tisto, kar jih je peklo. Policija pa je nemirnega generala vzela pod svoje posebno nadzorstvo, da mu prepreči kako hujšo traparijo. Nacionalistično trobilo «Rižska Straž» (Državna straža) je v posebnih izdaji napadlo vlado, češ da grdo preganja pridkane nacionaliste. Vlada je trobilo zaplenila. Težko da bi kdaj Gajda zrastle češkim ministrom čez glavo.

Boris v Parizu.

Bolgarski car (kralj) Boris je bil te dni v Parizu po opravkih. Imel je dolg razgovor z ondodnim ministrom vnanih reči, Briandom. Razgovor je vzbudil pozornost v diplomatskih krogih.

Bom lepša.

V bolnišnici v Cuneo v Piemontu so začeli uporabljati radij v ta posebni namen, da zatro ženskam dlačice po obrazu. Neka gospa, ki je želela biti še bolj lepa (da je lepa, to vsaka ve zase), je tudi šla k drju Bernardisu, naj bi ji izžgal z obraza nekaj ščetin. Ko se je tretjikrat izpostavila vplivu radija, začela je čutiti bolečine v zobeh, nato slabost in bljuvanje. Stvar je bila vedno hujša in čez tedne je gospa umrla. Tako je bilo konec lepotečne operacije. Oblast je začela to reč preiskovati in doktor bo najbrže obsojen. Radij je namreč strašna snov, ki izžareva učinkovite žarke; le ti žarki drve z nevzdržno silo skozi vsako drugo snov; imajo zdravilno, pa tudi morilno moč. (Tega «radija» ne smemo zamenjati z brezžičnim brzojavom, telefonom in koncertom, ki se tudi zove «radio», pa je čisto drugačna reč).

Zavod dr. BONCINA-FINETTI
TRST, via Fabio Filzi 23. Tel. int. 48-23.

v Zdravljenju
SJATIKE

(ishias, vnetje bedrnih živcev)
v treh dneh zajamčeno.

Zdravi se tudi trganje živcev v rokah in bokih.
Sprejema od 10-12 in od 15-17.

Mehikanski nasilneži divjajo naprej.

V Mehiki so aretirali patra Andreja Sola, misijonarja v Levnu, ker so našli pri njem neko sveto podobo. Peljali so ga pred nekega generala, ki je dal patra takoj ustreliti. Mučeniški pater je podaril vojaku, ki ga je imel ustreliti, svojo uro in je umrl z vzklikom: «Živel Kristus Kralj!»

Naga jivec.

Ameriški siromak Levine je to poletje priletel s čemberlinom na aeroplanu «Bellanca» iz Amerike na Nemško. Zdaj se je pogodil s Francozom Drouhinom, da bosta frčala iz Pariza v Njujork. Francoz je pa teden za tednom odlašal, češ da ni pravega vremena. Levine se je bal, da pride jesen in da bosta ostala osramočena. V ponedeljek 29. avgusta je šel na letališče in se jel motati okoli zrakoplova, zakuril in začel počasi vozariti po tleh. Drouhinovi prijatelji so hiteli na kup, da bi ga prijeli, a Levine se je vzdignil v zrak ter jo pihnil proti Londonu. V treh urah je bil tam. Nobeden ni vedel, da zna voziti in tudi patenta nima. Francozi pihajo od jeze, Levine pa pravi da bo plačal cagljivemu Drouhinu 100.000 frankov, kakor je v pogodbi, vzel bolj pogumnega Angleža za «kučerja» ter se iz Londona peljal v Njujork.

Nov šolski zakon v Avstriji.

Dunajski parlament je sklenil nov šolski zakon, ki temelji na pravno-verskem temelju. Ta zakon predvideva ustanovitve delavskih srednjih šol, ki bodo omogočile tudi delovnim slojem doseči višjo izobrazbo.

Strupeni plini.

V Soškoviču pri Gračanici v Bosni so kmetje pri kopanju jam naleteli na strupeno ozračje. Iz jam izpuhtevajo strupeni plini, tako da v bližini ne more živeti nobeno bitje. Človek niti tri minute ne zdrži. V jami je neki drzni mladenič, ki ni veroval v kvarljivost teh plinov, že našel smrt. Oblast je sedaj poslala strokovno komisijo, da te pline preiskuje.

Madžarski delavci zahtevajo zvišanje plač.

Med madžarskimi delavci se je pričelo veliko gibanje za zvišanje plač. Okrog 70 tisoč delavcev se udeležuje tega gibanja. Podjetniki pa kažejo malo volje, da bi delavcem zvišali plače in pravijo, naj delajo 10 ur namesto 8, če ne morejo izhajati z dosedanjimi plačami.

Nazarenci.

Po Jugoslaviji se je v poveljnih letih razširila neka kriva vera, katere pripadniki se nazivajo «nazarenci». Med drugim uče tudi to, da je greh tudi v redni armadi nositi strelno orožje. Zato nočejo služiti v armadi. V Vojvodini je okrog 2000 takih. Oblast jih je 300 obsodila na zapor po 10 let. Po vsestranskem posredovanju so bili vendar izpuščeni; zopet so jih zvali pod orožje, pa zopet so rekli, da ne in ne; pripravljani so služiti tudi dvojni rok, tudi umreti za domovino, tako pravijo, toda puške se ne dotaknejo.

Radičeva kmečka republika.

Uboj zaradi politike.

Zgodi se, da se ljudje zaradi politike sporečejo, morda tudi zasovražijo; včasih se tudi zlasajo. Da bi se pa kar ubijali, tega pa ni slišati tako brž. V Jugoslaviji so strankarski boji precej živahni, časopisno in govorniško preklanje kaj ostro, samostojni demokratje (liberal-edinjaši) so vpeljali pred leti pretepanje, toda uboj človeka je bil prihranjen Stipici Radiču, hudemu duhu hrvaškega naroda.

Volitve bodo.

Dne 11. septembra bodo po Jugoslaviji volitve državnih poslancev. Vse stranke se pridno gibljejo, prirejajo shode in hvalijo vsaka svoj program in vsaka svoje delo in svoje može. V tem so pa vsi edini, da Radič ni za politiko in da se mu ne morejo zaupati resni državni posli. Radič je po svojem izvoru cigan in ciganska je tudi vsa njegova politika. Danes blebeče nekaj, drugi dan pa nekaj drugega, kar je s prvim navskriž. Znano je, kako je grdil Pašića, kasneje pa ga je hvalil. Bil je boljševek in republikanec, pa je kar spregel in šel v Pašićevo vladu, iz katere so ga spet čez nekaj časa ven vrgli. Za javni blagor hrvaške dežele ni storil ničesar, a svojo žlahto je vso preskrbel. Pravljica govori o zmaju, ki z ognjenim repom opustoši deželo; ta ognjeni rep na Hrvaškem je Radičev jezik. Govoriti zna tako, da ljudi očara in omami, dasi nič umnega ali koristnega ne pove. Slednjič je ljudi zapeljal v zločin in mirne hrvaške kmete na medsebojni poboj.

„Bom že pokazal.“

Po toliko letih politične šemarije so začeli tudi hrvaški kmetje razmišljati, če je še pametno hoditi za Radičem ali ne. Večina je sicer še omamljena od ciganske radičevske muzike, toda bolj inteligentni kmetje se pomalem obračajo proč od Stipice k drugim strankam. To pa njega jezi. Iz svoje strankarske pisarne v Zagrebu je torej izdal za te volitve neko okrožnico, katero so tajno delili med njegove agitatorje. V tisti okrožnici naroča sladki Stipica, naj se v vsaki vasi zbere »par ostrih članov« njegove stranke; ti naj drugim strankam ne dovolijo izpregovoriti niti ene besede, marveč naj nasprotno agitatorje in govornike kar s silo naženejo iz vasi, tako da jih bo minila vsa volja, da bi še kdaj hodili v vas. Na domače agitatorje drugih strank pa treba budno paziti, nikjer jim pustiti do besede, preganjati jih in bojkotirati.

Tako je Radič naročil in njegovi zaslepljenci so to razumeli tako, da kdor ne drži z njimi, zanj ni več varstva zakona. Dne 15. avgusta so v Križovljanih namerjali ubiti tajnika Pučke stranke dr.

Šimraka ter kmečkega kandidata Bosančiča, ki je pučkaš. Rešili so jima življenje pristaši Pučke stranke. Dne 17. avg. so v Radišćih v Hercegovini razsajali po hišah in ranili več oseb, med njimi tudi otroke. V Zoretićih je 10. avg. neki radičev s kamenjem napadel nekega pučkaša, da je bil ta ves krvav. Napadi se dogajajo tudi proti imetju: režejo trte, zažgo žito itd.

Uboj v Čučerju.

Čučer je selo 2 uri od Zagreba. Neki Ljudevit Talan je bil tam znan kot vnet pristaš Pučke (ljudske) stranke, sicer pa miren človek in po vasi na dobrem glasu. Imel je le malo zemlje ter se preživljal z različni rokodelstvi, ker je bil razumen in spreten za vsako delo. Enega sina ima v šoli v Ptuj.

V soboto 20. avg. že so radičevi gonjači Talana napadli brez hujših posledic, njegovemu tovarišu Krvariču so prisolili eno klofuto, da je bil ves plav v obraz. Vpili so, da bodo že pokazali pučkašem.

V nedeljo 21. avg. je šel Talan v gostilno na pol litra vina. Notri sta bila radičevca Micudaj in Rustan. Vedoč, da je on pristaš pučke stranke, sta ga dražila in zabavljala, on se pa ni hotel spuščati v prepir, nego je zase polglasno prepeval »Lepa naša domovina«. Ko sta zavpila »Živio Radič!« je on zavpil »Živela pučka stranka!« Tedaj sta skočila nadenj, kakor da sta čakala prilike za uboj. Vrgla sta ga ob tla, ga bila in breala, zavila mu noge okoli vratu in ga tolkala sven iz gostilne ter čez cementne stopnice na cesto. Bil je nezavesten, zravnila sta ga in ga pustila ležati na cesti z razprostrtimi rokami.

Talanu sta razbojnika zlomila tilnik, njegovo življenje je bilo izgubljeno.

Divja vas.

Hujše nego čin uboja pa je zadržanje cele vasi. Gostilničar Božek je mirno gledal poboj, nič rekel, nič storil.

Ne samo gostilničar. Vsa vas je pustila nezvestnega, pobitega sovaščana ležati tri ure na cesti. Noben odrasel divjak se ni dobil, da bi šel obvestiti nesrečno Talanovo družino. Šele po otrocih je uboga žena zvedela, kaj se je zgodilo možu. Šla ga je iskat. Sama ga je morala nakladati na voziček, da ga je peljala domov. Noben kmet ji ni hotel pomagati.

Razbojniki se šetajo.

Vaški načelnik ni šel uboja naznaniti orožnikom. Ko so ti za stvar zvedeli, se tudi niso nič podvzicali. Šele na odločen nastop tajništva Pučke stranke v Zagrebu je dal veliki župan ukaze. Šele tedaj sta ubijalca smatrala za koristno poiskati drugi zrak. Ta razbojniška stranka si

domišlja, da tako strahuje vso Hrvatio, da ji ne more nobena postava do živega.

Preiskava.

Oblast je poslala v ponedeljek preiskovalnega sodnika v Čučer. Ta je uradno dognal okoliščine zločina in izrekel svojo obsodbo nad malopridnostjo Radičeve stranke. Vseučiliški profesor dr. Jurak pa je šel obducirati truplo ubitega Talana.

Talan je ležal v nezvesti celo prvo noč. V ponedeljek zjutraj se je toliko zavedel, da je ženi potožil svoje bolečine, a več ni govoril. Isti dan je izdihnil. Dr. Jurak je našel mrtvega. Obdukcija je dognala, da je Talan umrl radi zlomljenega tilnika.

Posuroveli kmetje.

Ko je prišla komisija, da bi izvršila obdukcijo, niti en kmet ni hotel nositi mrtvega trupla Talanovega na dvorišče, čeprav so tam mnogi kmetje in kmetice zijala prodajali. Ko jih je dr. Jurak pozval, naj pomagajo so se oddaljili za kakih 50 korakov, kakor da bi bil pokojnik okužen s kako nalezljivo boleznijo in so mirno kadili vsak svojo pipo in cigareto. In uboga žena pokojnikova, vsa uničena vsled grozovite nesreče, ki jo je zadela, je morala sama prenašati truplo umorjenega moža s postelje na obdukcijsko mizo na dvorišču! Pa tudi kasneje po obdukciji nihče ni hotel pomagati pospraviti in urediti ostanke obduciranega trupla, nihče ni hotel prožiti prav nobene pomoči, dasiravno jih je komisija ponovno pozivala. Niso pokazali niti najmanjšega sočutja nad smrtjo sovaščana, čeprav so ga poznali kot mirnega in poštenega človeka. Razumljivo je rekel dr. Jurak, da nekdo v naglosti napravi zlo-

čin, toda čisto nerazumljivo je tako obnašanje drugega ljudstva.

To so sadovi brezumnosti Radičeve gornje. Huje ko vse liberalne stranke je cigan Radič odvrnil kmeta od cerkve, duhovščine in vsega verskega življenja. Le tako je mogoče umeti to indijansko brezsrčnost sicer tako dobrodušnega hrvaškega kmeta. Najbrže pa so se tudi bali pokazati usmiljenje, da ne bi jim zgorelo seno, ali bi našli kako jutro sadovnjak posekan, ali kaj podobnega »republikanskega« dela.

Pogreb žrtve.

Ljudevit Talan je prvi, ki je dal življenje za idejo krščanske ljudske stranke na Hrvaškem. Njegova žrtev je dokaz v kako žalostnem stanju se nahaja hrvaška »lepa domovina«. Še bo treba mnogo žrtev, da se ta narod dvigne iz kulturnega in političnega mrtvila, da se otrese političnih spekulantov in ciganov in da nastopi pot resnega napredka. To so umeli pučkaši, ki so prihiteli od vseh strani k pogrebu svojega pristaša, ki je bil ubit za veliko idejo. Naj bi iz tega prezgodnjega groba vsklilo narodu odrešenje od Radičevega čara.

Nastop d.rja Korošca.

Vse časopisje v Jugoslaviji nastopilo je v najostrejšem tonu proti stranki ubijalcev. Dr. Korošec je v ministrskem predsedništvu v daljšem razgovoru z drjem Marinkovičem odločno zahteval, da se radičevsko nasilje zatre z zakonitim postopanjem oblasti, da se tako omogoči svobodne volitve. Ni izključeno, da se proti Radiču uporabi zakon o zaščiti države.

Kakor javljajo zadnje vesti, so orožniki aretirali oba ubijalca in več drugih radičevskih divjakov.

Kaj nam z dežele pišejo

LOKEV.

Ko so me opravki zanesli v Lokev, sem hotel videti in slišati, kako kaj ljudje tod žive. V gostilni se to najpopreje spozna in okrepčila potreben sem tudi jaz v eno zavil. Mize so bile dobro zasedene, ena od mladih deklet in fantov, druga od mož in žen, pri tretji pa je bilo vse namešano. Ko sem se usedel, me je koj nagovoril najbližji sosed: »Vidite, da smo pri nas luštni ljudje!« Pogovor je bil začet, pa sem hitro poprijel: »Kaj pa časopisov ni tukaj na mizi?« »Tega pri nas ni«, se oglasi gospodar gostilne, »kje pa mislite, da ste? ali ste že pozabili, da ste v Lokvi?« Dajte fantom na mizo kup časopisov in liter vina, brž bo liter prazen, a kup listov ostane nedotaknjen. Tako je rekel domačin. »Pa vendar ne mislite zares?« sem ga zavračal. »ne moren verjeti, da bi bili vsi taki.« »Kdo je pa rekel, da so vsi taki, ali rečen vam, izjem je malo«, me je poučil gostilničar z gotovostjo dobrega poznavalca. Obrisal sem si pot z obraza in zapustil gostilno, ker ta pogovor me je potrl. Kar naenkrat slišim na vasi:

»Slišiš, si že čitala zadnji Mali list, je nekaj lepega notri, če greš z mano, ti ga posodim«. Na neki klopici sem videl starega očka z naočniki in časopis v roki. Ti prizori so me potolažili. Niso še vsi ljubitelji vina: še je takih, ki ljubijo kaj lepšega in boljšega in ki ne zapravljajo pameti in zdravja po gostilnah.

V gostilni so se fantje in dekleta pogovarjali samo o plesu, ki da bo na Mali Šmaren v Lokvi. Dekleta, ki iščejo moža, naj bi vedele, da ga na plesu ni lahko dobiti. Lahko je dobiti fanta-razuzdanca, a moža ne, ker pametni fantje ne zbirajo žen po plesiščih.

Popotnik.

STUDENO.

Na Planinski gori ne bo shod na 11. septembra, kakor običajno, ampak na 18. septembra. Na predvečer bo spovedovanje in večernica, na 18. služba božja ob 6. in ob 10 dopoldne.

Strela je udarila v cerkev na Gori dne 16. avgusta. Velike škode ni napravila. Druge nezgode tudi ni bilo, čeprav je bila tisti dan maša na Gori.

PODLISTEK.

Jindřich Š. Baar

Nova maša.

2

(Prevedel Grušenjka)

Lepega dne v juliju je raznašal podeželski pismošoj pošto po Rakovnem. Drugače je izročal novine v župnišče in v šolo in sem in tja kako razglednico ali pismo, še pol ure ni zamudil, in je celo občino prehodil. Ali danes je moral nogo brusiti. Skoraj v vsako hišo je moral nesti belo kuverto, iz katere je padel trd in zlatobrobiljen listek, na katerem je bilo razloženo — črno na belem — tiskano, da bo Václav Jonáš, bogoslovec škofijskega semenišča, dne 17. julija posvečen v duhovnika in, da bo pel 24. julija svojo prvo sveto mašo v župni cerkvi na Rakovnem...

II.

»Sakramiš, kaj takega pa še nismo tukaj videli«, je dejal zvečer v krčmi stari Šramek. »Vemo: svatbe so že bile tukaj in še kakšne, ali nova maša ne —; odkar sem živ ne«.

»Jaz sem že to videl in doživel«, se je takoj pohvalil Maček. Bil je namreč iz mesta; sem na Rakovno se je priženil in se pokmetil, popolnoma se je spojil s svojo okolico, da je bil celo za soseda sprejet.

»Kaj se vse ne zgodi, da bi ta Maček ne videl in ne razumel!«, ga je zbodel takoj njegov tekmeč Kubat, ki se je udeležil okupacije v Bosni kot korporal lovcev in si zatorej pridobil najširji razgled in največjo izkušnost v celi občini.

A Maček se ni pustil kar tako.

»V Bosni med Turki in Mohamedani se nove maše gotovo ne morejo videti; jaz pa sem jo videl«, je pogumno lopnil po Kubatu.

»Pusti vendar to zbadanje, Maček, in povej, povej, kaj in kako bode«, so drežali vsi vanj.

»Začasa mojih mladih let je pel pri nas v mestu novo mašo sedanji gospod dekan. Je mestni sin, zato si ga je mesto zdaj po letih izvolilo za dekana«.

»Viž ga! Sakramiš! Poslušajmo! Tako bi mogli tudi mi imeti kdaj svojega za župnika!«

»Sakra-mokra! Kdo bi kdaj mislil o

cerkovniku in njegovem sinu. Kako svetohlinska sta, pa tako hitro si pomagata! Župnik ima že leta, ne bi bilo slabo: oče cerkovnik, sin že župnik...«

»In da tega župnik ne sprevidi! Še gostijo mu celo napravi!«

»To je pa res: pritiskal bo nanj, da bi ga odpilnil. Župnika bi moral kdo opomniti, da bi temu mladiču ne verjel.«

V kotu je sedel gospod ravnatelj in se smejal, da so mu solze silile v oči.

»Naravnost smešno je to«, se je oglašil gospod ravnatelj, ki je dozdej molčal in samo poslušal; kajti tukajšnji župnik ne zapovedujeje vi, kakor v mestu dekani, ampak ukazuje patron, ki je naš tukajšnji gospod grof. Gospod župnika ne more nobeden nagnati, ampak samo smrt. Sem pa pride, kakor vedno, župnik z Borovine.

»Ta je pa druga! — Zdaj, Maček, povej naprej!«

Velikanska slovesnost je bila takrat pri nas v mestu. Zvonove so skoraj ubili, ko so pritrkovali; ognjegasci, veterani, strelci — vse se je gnetlo. V prvi cerkveni klopi je sedel sam gospod župan z mestnim odborom, pridiga brez konca, petje in godba na koru, da se je cerkev

tresla; vrsta družic kakor čebelice okoli oltarnih stopnic, pri oltarju najmanj ducat duhovnikov, ki so vsi pomagali temu mlademu, novopecnemu častitemu gospodu. Godba ga je spremlila do cerkve, z godbo so ga spet odpeljali na dom in godba jim je igrala do večera pri gostiji, katero so starši pripravili najmanj za pol mesta.

»Sakramiš!« se je obližnil stari Šramek. »Tudi pri nas v župnišču bo tako; gostija bo zadosti velika, če pobije cerkvenik svoja goveda, gosi, race in kure; to bo pečenke!«

»Torej; povabljeni smo in pojdemo — kaj? Bomo vsaj kaj videli in se dobro imeli!« je dodal takoj Kubat.

Gospoda ravnatelja je sicer nekaj trgalo; že jim je hotel razložiti razliko med oznanilom in povabilom, a je le zamahnil z roko in se trpko nasmehnil.

Za to se je Maček takoj stegnil kvišku, zaničljivo se ozrl na Kubala in mu zaklical: »Ti bi se ne sramoval tako brez vsega iti in sesti za mizo? Najprej je treba dati temu novomašniku kakšen dar. Naše mesto mu je takrat darovalo zlat kelih«.

(Se nadaljuje).

Iz NAKLEGA.

Dne 20. avgusta je umrla, 25 let stara, Marica Gombač, hči znanega gostilničarja in posestnika v Naklem na št. 27. Pokopana je bila 22. avg. Pogreb je pokazal, kaj nam je bila vsem. Marica je bila vzor deklet, ponižna, tiha; na plasu in hrupnih zabavah je ni bilo videti; ljubila je naravno in samoto. Najraje je pomagala materi pri domačih opravilih. Pa tudi ni vaščana, da mu ne bi bila kaj dobrega naredila; siromakom so bile njene roke vedno odprte. Zato pa so tudi k njenemu pogrebu prihiteli ljudje od blizu in daleč v velikem številu. Ko je pred hišo zapel domači zbor prosvetnega društva Jamske vile žalostinko «Blagor mu», tedaj se je orosilo sleherni oko. Štirje krepki fantje so dvignili krsto in sprevod se je napotil proti škocijani na pokopališče. Kaj mlo je bilo videti uboge otroke in siromake, ki so jokali po svoji dobrotnici.

Draga Marica! Bog je videl, da si pre-dobra in prepoštena za ta svet, pa te je vzel in presadil v nebeško gredico. Srečni starši, ki vzgoje take otroke, kakor si bila ti. Umrla si, a Tvoj spomin ostane svetel med nami. Sladko počivaj v ljubljeni domači zemlji! Tvojim žalostnim staršem pa naše iskreno so-čutje.

KOŠANA.

Kakor drugod je tudi pri nas suša vse pobrala. Vsi jesenski pridelki so uničeni. Prvih pridelkov nam je le malo obstalo. Žita malo, fižola še manj, krompirja skoro da nič. Sena za živino se je nekaj nabralo, otave pa nič. Češpelj nam je nekaj suša pustila, a kupcev ni od nikoder. Če še tega ne bomo spravili v denar, bo tem huje.

PODGORJE.

Pri nas je taka suša, da je vse popo-kalo. Polje nam ne bo dalo letos ničesar, tudi vode nam že zmanjkuje. Ako v par dneh ne bo dežja, bomo popolnoma brez vode za ljudi in živali. Iz Vodice in Jelovca že hodijo po vodo v Podgorje na postajo. Bog se usmili.

AJDOVŠČINA.

V nedeljo sem šel skozi Ajdovščino. Vedel sem že iz časopisja, da tam veliko plešejo, zato sem bil radoveden, če bo tudi to nedeljo ples. PUNKTUM! Bil je. Brjar je kar stalna naprava. Plačevali so za vsak ples po 50 stotink od para. Tako se je brjar razvil v dobičkanosno kapitalistično podjetje. Izkorišča se ljudska lahkomišelnost bolj brezvestno kakor v ne vem katerem obrtnem podjetju. Vendar brjar vzgaja komuniste, čudne sorte vsekakor.

Kritik.

ROZAR v Istri.

Slovesno smo se letos pripravljali na zadnjo nedeljo julija. Hoteli smo počastiti sv. Jakoba s plesom. G. župnik pa nam je oznanil sv. mašo za ob 7. namesto ob 10. Pa naš župan se je korajžno spustil v boj. Rekel je, da bo že on skrbel, da bo šele ob 8. prvič zvonilo. A glej vraniča, med tednom pride druga pomoč. Opazili so nad cerkvenimi vratmi neko razpoko. Obvestili so župana, on pa je kot najvišja policijska in varnostna oblast odločil: nevarnost je, cerkev se zapre, maše ne bo nobene. Sam je rekel, da pojde obvestiti g. župnika, naj ne hodi v Rozar. A župan je zgrešil pot in župnika so šele v nedeljo zjutraj vračali s poti nazaj. Slednjic pa tudi plesa ni bilo, ker je bil iz drugih razlogov zabranjen.

RODIK.

Dolčas nam je bilo pretekli teden, ko nismo dobili Malega lista; upamo, da bo zanj prejšnji redno prihajal. Za branje imamo žalibog več časa kakor druga leta, kajti suša je vse uničila. Pridelalo se je le nekaj sena in žita, krompirja malo, je-senskih pridelkov nič. Vode nam je tudi zelo manjkalo, posebno za živino. Sedaj vidimo, koliko potrebujemo vode za ljudi in živali v slučaju velike suše. Mi Rodičani bi imeli marsikaj lepega in koristnega v vasi, ko bi bilo več brige; veliko priložnosti se je zamudilo in marsikaj se je zanemarilo. Sedaj smo vendar začeli eno prepotrebno delo: napeljali bomo v vas izvirno vodo, ki bo prihajala do sredi vasi in v večji vodnjak. Imeli bomo par pip in zraven še sesalko. Vodnjak bo pokrit; prej je bilo zelo nevarno, da ne bi kdo padel noter. Polovica dela je že dovršenega, cevi so že v jarkih, treba je napraviti še nabiralnik, močan, da nam v suši ne bo vode zmanjkalo.

Za ta dela moramo dati priznanje vaškemu načelniku g. Ivanu Čehu. Obljubil je, da se bo zavzel tudi za razne druge potrebe v svojem delokrogu.

Odkar imamo novega župnika, je vse nekoliko prenovljeno. Vsi hitimo ob ne-deljah, da napolnimo cerkev in poslušamo božjo besedo. G. župnik je obljubil, da dobimo naspomlad dva nova zvona; prav težko že čakamo, da bomo spet po-slušali veselo zvonjenje. Napravili smo vsak nekaj denarja, da nabavimo čim preje, kar nujno potrebujemo.

Tako upamo, da se bo prihodnje leto naša vas z marsičem lepše postavila. To bo tudi v našo korist, ker letovičarji radi prihajajo sem gori in dajo precej za-sluzka.

RICMANJE.

Dne 21. avgusta smo imeli v Ricmanjah dva pogreba. V istem sprevodu smo nesli dva mrliča 83 letnega Ivana Švara s št. 87 ter polletnega otroka s št. 129. Udeležba je bila obilna in tudi godba je igrala. Gospodar št. 139. je izgubil v vojni 4 sine ter ostal sam z ženo in 3 hčerami. Zetu je umrl ta mali otrok, pet dni poprej pa petletni Silvester, ki je bil nadarjen deček in so ga nameravali dati v šole. Tako je tudi zet ostal brez otrok.

Na 21. avgusta smo imeli v Ricmanjah tudi javno tombolo od zavarovalnice za govejo živino, katere deluje za vasi Ricmanje, Boršt in Boljunec ter ima svoj glavni sedež v Borštu. Ljudstva se je udeležilo nad 2000. Dobička seveda je malo, ker mnogo gre za finančno in vsako-vrstne stroške, ostanek pa za ples. V tem oziru prireditelj ni gospodarska, ker je zvezana z deseternimi izdatki za udele-žence. Voditelji gospodarskih organizacij naj bi opuščali take prireditve. Naj bi n. pr. napraviliraje eno mesnico, ki bi donasala večjo korist vsem trem vases, kakor pa tombola; bi se znižala cena mesa lahko na 6 lir, ko je sedaj pri me-sarjih po 8. — Kar se tiče tombole same, bi bilo tudi želeli, da bi se stvar bolje organizirala in v lepšem redu potekala.

Kmečko tajništvo.

Redel Ivan. Za pojasnila obrnite se osebn, torej ne pismeno, na tajništvo v Gorici, ul. Mameli 5.

Zagoda Katerina Godovič. Lahko se informiramo glede vojne odškodnine. Sporočiti pa nam morate, kje je bila povzročena vojna škoda.

Jogan Marija, Merče.

Kariž Terezija, Merče.

Lah Jožef, Merče.

Rekurze proti hišnemu davku smo že vložili. Potrdila so vam na razpolago.

Gregorič Jožef Vogrsko. Dokument smo prejeli. Z rekurzi pa ne gre tako hitro. Nima smisla, da bi po enem mesecu na-pravili drugega. Samo pomislite, koliko se jih je nabralo na intendanci do 20. avgusta!

ZANIMIVOSTI.

Nočemo nove gospode.

Moskovska «Pravda» piše o nevarnem gibanju z geslom «Srp zoper kladivo». Srp znači kmeta, kladivo pa mestnega delavca. Srp in kladivo sta znamenje sovjetske kmečko-delavske skupnosti. Dejansko je vsa politična moč le pri delavskih zastopnikih. Kmečki fantje silijo v mestne šole, da bi naprej študi-rali in tako tudi prišli do politične ve-ljave. Oblasti pa jih pošiljajo nazaj do-mu, češ da naj dvignejo kmečko domo-čijo. Pa niso zadovoljni, češ zakaj bi si mi kmetje ne smeli izbirati poklica? ali so vsa veljavna mesta rezervirana le za mestne ljudi? ali je to enakost in svo-boda?

Oblasti so zaplenile več letakov stru-je «Srp zoper kladivo», ki izvirajo iz Gorske kmetijske šole blizu Smolenska, in so razširjeni po vsej Rusiji. V oglasu se bere: «Nas kmetov je 90 odstotkov, delavci pa tvorijo komaj en odstotek prebivalstva. Delavcev bi sploh ne bilo, če ne bi letno pomnožili kmetje njihovih vrst. Zakaj pa bi bile potem vse tehniške službe le za delavske otroke? Stara go-spoda je šla in nočemo nobene nove». «Pravda» zahteva odločno pobijanje tega nevarnega gibanja.

Kruha pijani častijo pse.

Neki živinozdravnik je v bogataškem delu mesta Londona otvoril salon za lepotičenje psov. Zaposlenih ima kar cel štab zdravnikov, kirurgov, zobozdravni-kov, pedikuristov, frizerjev ter specija-listov za lepotičenje. «Pes mora nuditi ravno tak estetičen pogled kot človek», pravi lastnik tega salona. «Kadar gre milostljiva s svojim psičkom na sprehod, mora pokazati elegantno silhueto, ji mora delati čast, njegov rep mora biti pravil-no zakriviljen, mora biti umit, masiran, parfumiran» itd. Gotovo mora biti v Londonu polno takih ljudi, ki nimajo

večje skrbi kot pa je skrb za psa, kajti pred tem na novo otvorenim zavodom celi dan čakajo avtomobili lastnikov teh pset. — Tu leži dragoceni ruski hrt pod žarki umetnega solca, tam popravlja zobozdravnik nemški dogi zobovje ter ji nadevije zlate krone na načete zobe, zopet v drugem kotu parfumirajo in pu-drajo malega pekinčana. Skratka, veselje

je biti v Londonu pes, to se pravi, ako si je izbral lastnika, ki ima denar in pa ki je nekoliko prismojen.

Toda, kjer je največ razkošja in potrat-nosti, tam je blizu tudi največ socialne bede, in tako je tudi v Londonu. Krščan-ski človek bi gotovo ne mogel posvečati tolike skrbi neumni živali, svojega so-brata pa pustiti gladu umirati.

ZAHVALA

Potrni neizmerne žalosti ob nenadomestljivi izgubi nad vse ljubljene hčerke

Marice Gombač

se tem potom zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem, ki so na katerikoli način pokojnici izkazali sočutje v boleznih in jo po-častili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se domačim fantom in dekletom za venec in cvetje, pevskemu zboru za ganljive žalostinke. Hvala č. g. župniku iz Rodika in vsem, ki so sočustvovali z nami. Bog. plačaj!

Žalujoča družina Gombač - Naklo št. 27.

Zobozdravnik

dr. Sardoč D.

ordinira

v Trstu

via M. R. Imbriani 16 III

(Prej via S. Giovanni)

od 9-12 in od 3-7.

Jakob Bevc

urarna in zlatarna

TRST, Campo S. Giacomo št. 5

ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah.
KRONE plačuje više kot vsi drugi.
ZALOGA raznovrstnih ur in zlatenine.

Lepa knjižnica

je kras slovenske hiše. Pa ni do-volj, da imaš v hiši mnogo knjig. Treba je, da so vse vezane, kajti samo tako se bodo dolgo ohranile. Kje naj bi jih vezali? V Katoliški tiskarni v Gorici, Riva Piazzutta 18.

Zobozdravniški ambulatorij

Dr. G. LAURINSICH

TRST — Via delle Sette Fontane 6 — TRST

Izvršuje točno vsako delo z zlatom in kavčukom, - Slo-vencem z dežele poseben popust za potne stroške.

Govori se slovensko.

Delo zajamčeno.

Cene ljudske.

Odprto od 9-13 in od 15-19 - Ob nedeljah od 10-12.

Kje pa vi kupujete obutev?

Najboljšo čevljarnico v Trstu ima

Matija Pahor

Trst — Via Arcata 19 — Trst

:-: LASTNA IZDELOVALNICA :-:

Čevlji delani samo na roko

Tvrdka znana po vseh pode-želskih sejnih.

Velika izbira.

Prijazna postrežba — Zmerne cene.

ZDRAVNIK

Dr. IGOR FRANKO

absolvent dunajske klinike,
ordinira odslej samo

v IL. BISTRICI

vsak dan

od 10-12 in od 15-17 h.

Dobre in poceni

so testenine «Pekatele». Dobre vsled tega, ker se izdelujejo iz prvovrstnega zdroba v svežem planinskem zraku, ceno pa vsled tega ker se jako nakuhajo; tako, da se jih potrebuje manj od drugih venejših testenin. Zanesljivo prave v 1/2 kg originalnih zavojih.

Knjigarna in papirnica

Štoka

d. z. o. z.

TRST — Via Milano št. 37.

se priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi, župnim, občinskim in šolskim uradom, pisarnam, obrtnikom, trgovcem in zasebnikom.

Lastna knjigoveznica

Založba Vedeža, Kleinmayerjeve itali-janske slovnice, slovensko-italijanskega in italijansko-slovenskega slovarja. Ima v zalogi vse najnovejše slovenske knjige.

Gospodarstvo

Poljedelski kredit.

«Zvezni kreditni zavod» dovoljuje lahko posojila tudi brez vknjižbe, če se porabijo za manjša *izboljševalna dela* na kmetih. Z ozirom na to pooblaščenje, ki ga ima zavod od vlade, je zavod sklenil, da bo dajal posojila za

gradbo betonskih gnojišč.

Za vse tri Benečije se bo dalo v ta namen 5 milijonov lir. Najdaljša doba za vračanje posojila je 5 let. Najvišja svota, ki se dovoli, je 30 tisoč. Obrestna mera ne sme biti večja od 4½%, tako določa vladna naredba.

Prošnji za posojilo mora biti priložen načrt gnojišča in proračun stroškov ter kratek opis, ki pojasnjuje vso reč. Priložiti se mora pa tudi katastralni izpisek in izveček iz zemljiške knjige o vsem posestvu.

Kmetje, ki imate resno voljo delati moderen gnojnik, poslužite se te prilike. Za podrobna pojasnila obrnite se na domačo posojilnico ali na Zadružno zvezo.

Amortizacijska blagajna. Fašistovska vlada je ukrenila pred časom nekaj zelo časa primernega. Ustanovila je poseben urad «Amortizacijsko blagajno». Ta blagajna dobi od finančnega ministrstva vse preostanke državnega letnega računa. Že ob ustanovitvi je prejela 2 milijardi 90 milijonov lir. Za ta denar blagajna kupuje listine državnih dolgov (obligacije, rente, bone ali kakor se imenujejo). Obresti teh papirjev sama vnovči ob vsakem obroku. Vnovčila bo tudi papirje (kapitale), kadar pride vrsta nanje. Tako se bo državni dolg počasi zmanjševal, čim več letnih preostankov bo finančni minister nakazoval amortizacijski blagajni.

Suša v Istri. Deželni fašistovski tajnik za Istru, Mrak, je v zadevi letošnje suše obiskal glavnega tajnika v Rimu, Turati, ter mu na srce polagal, da bo le hitra državna pomoč mogla rešiti. Istro velike škode in gospodarskega poloma. Turati je obljubil, da bo takoj obvestil Mussolinija, ko se ta vrne, ter je Mraku naročil, naj tudi on v Rimu počaka, da stopi sam pred Mussolinija.

Meso v Trzinu. Županstvo v Trzinu je ukazalo od 19. avgusta dalje sledeče cene za meso: prednji del s priklado 6.80 L; zadnji del s priklado 8 L; zadnji del brez priklade 10 L.

Trgovinske pogodbe so bile v avgustu sklenjene in podpisane med Nemčijo in Jugoslavijo ter med Nemčijo in Francijo. Ta slednja je posebno pomenljiva, ker je po vojni prva redna trgovinska pogodba med glavnima sovražnicama.

Sladkor. V Jugoslaviji imajo 8 tovarov za sladkor. Iz pesne letine 1924. so naredili 569.800 kvintalov sladkorja, iz pridelka 1925. pa 701.770 kvintalov. Vse tovarne imajo med seboj zvezo.

Za varstvo gozdov. Prefektura v Juljski krajini so izdale nekaj umestnih naredb, da se po možnosti preprečijo gozdni požari, ki so v letošnji suši toliko škode povzročili. Prepovedano je v gozdu kaditi in metati cigaretno ogorke; tudi se ne sme brez velike potrebe delati ogenj (pastirji!). Prebivalstvo naj se danih ukazov drži v lastno in javno korist.

Krošnjariji, ki prodajajo na vozičkih, bodo morali v Trstu imeti vsi enake vozičke, 2 m dolge, 1 m široke; barvani morajo biti temno-zeleno, pesta in špice koles pa belo črtane.

Svila. V Jugoslaviji hočejo napraviti več tovarov za izdelavo svilnatih blaga. Pri zadnjih dogovorih z Nemčijo za trgovinsko pogodbo so se tudi o tem dogovarjali, da bi Nemčija dobavila potrebne stroje za svilarsko industrijo.

Hmelj. Pri nas v primorju ga skoroda ne poznamo. To je rastlina, ki raste ob kolu kakor fižol ali trta, samo da dosti višje. Za sad se ne vpraša, ampak za cvet. Dobro razvita rastlina da okoli 500 cvetov. Cvetje se v avgustu obira, suši in

proda. Iz tega cvetja iztresejo v tovarnah rumeni prah («lupulin»), kateri da pivu moč in opojnost. — Hmelj donša kmetu več nego vinska trta. Na Češkem je glavno središče hmeljarstva Zatec. Na Slovenskem so že pred vojno sadili hmelj v Savinjski dolini okoli Žalca. Po vojni se je začel naglo širiti. Okoli Celja ga že vse sadi, pa tudi po ljubljanskem polju. Zadnjih par let so jeli tudi Dolenjci nasajati hmelj. Kg suhega cvetja se plačuje letos po 75-85 dinarjev. Kadar je dobra kupčija, dobe kmetje lepe denarje; srednji kmet v celjski okolici potegne za hmelj 10-12 tisoč naših lir čistega dohodka, večji posestniki pa si kupujejo avtomobile. Po uradni statistiki je v mariborski oblasti obsajenih s hmeljem 1881 ha, v ljubljanski oblasti pa 99 ha (gotovo preizkusa številka!). V Sloveniji vidi kmet v hmelju svojega finančnega rešitelja, zato se bo ta panoga poljedelstva še zelo razširila.

Naša pošta.

Smarje, Deseti brat. Stvar je nejasna in — brez podpisa.

Ricmanje. Dobitki Ljudske pratike so bili v Malem listu že davno objavljeni. Priglasili so se pa samo trije zadetki, kateri so bili tudi točno oddani.

Po čem je lira?

Dne 31. avgusta si dal ali dobil:	
Za 100 dinarjev	32.— L
» 100 čeških kron	54.20 »
» 100 franc. frankov	71.80 »
» 100 švicarskih fr.	352.— »
» 100 nemških mark	432.50 »
» 100 avstr. šilingov	255.— »
» 1 dolar	18.10 »
» 1 angleški funt	89.— »

Tipografia Fratelli Mosetti — Trieste.

Vipavsko vino namizno in sortirano

ima naprodaj
„Kmetijsko društvo“ v Vipavi (Vipacco)

MALI OGLASI

ČISTILO ZA ZOB „Ideal“, sestavljeno iz močnih snovi, izvrstno razkužuje usta odpravi smrdljivo sapo, utrdi dlesno ovira gnitje. Kdor ga pravočasno uporablja, prepreči vnetje čeljusti in ga nikoli ne bole zobje. Vlije se 30 do 40 kapljic na ½ l vode in se izperejo usta. Če močno boli zob, se dene par kapljic samega „Ideal“ na yato in se položi v zob. Priporoča se posebno tistim, ki imajo pokvarjene zobe in same škrbine. Izvrsten je za razkuževanje in grgranje pri vnetju v grlu. — Za čiščenje zob je dobra *rožnata* in *črna* pasta. Ima fin okus, naredi zobe bele, ovira zobni kamen, razkuži usta in jih prijetno osveži. — Priporoča se, zlasti za slabotne otroke, ki dolgo ne shodijo, za slabotne v prsih, rahitične *Kalciferat*, zelo okusen sirup. — Za otroke je priporočljiv prah in mazilo „*Ireos*“. — *Odlikovani laboratorij LEKARNA PRI ODRESENIKU - Bistrica.*

ACQUA DELL' ALABARDA.

proti izpadanju las. Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje koronin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellonovich, lastnik F. Bollafio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.

GLYKOL CASTELLANOVICH.

Izredno učinkovito brezalkoholno sredstvo proti oslavljenju živcev, splošnemu oslavljenju teka in za ženske v slučajih nerednosti v čiščenju. Cena steklenice L. 7.50. Za popolno zdravljenje 6 steklenic. Cena L. 42.—, Trst, Via dei Giuliani, 42.

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vreč. Uvoz in izvoz na vse kraje Po ugodnih cenah. Tvrdka Gastone Dolinar, Trst - Via Ugo Polonio 5.

PRODAM popolnoma nov kmečki voz, noseč 20-30 qu. Na ogled je pri g. Rozi Šelj v Šturijah 24. Cena po dogovoru.

Čevljarski vajenec se išče. Rozzol in Monte šte. 1000.

Ljubljanska kreditna Banka

Podružnica v Trstu: Via XXX Ottobre 11

- Glavnica in rezerve Dinarjev -
60.000.000.
Telefon 5.18, 22-98

CENTRALA V LJUBLJANI

- Glavnica in rezerve Dinarjev -
60.000.000.
Telefon 5.18, 22-98

Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4½%, na tekočih računih po 5%, vezane vloge po dogovoru. — Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

PODRUŽNICE:
GORICA, Brežice, Celje,
Gornjotranski, Kranj, Logatec,
Maribor, Metković, Novi
Sad.

Naprikladnejša zveza z
Jugoslavijo

Blagajna je odprta od 9½-12½ in od 14½-16

PODRUŽNICE:
Novo Mesto, Prevalje, Ptuj,
Rakek, Sarajevo, Slovenj-
gradec, Split, Sezonska eks-
pozitura: Rogaska Slatina.

Primarij kirurg sanatorija
Villa S. Giusto in občinske
bolnišnice v GORICI

Dr. Lojze Sussig,

prej asistent na dunajski vseučilišni
kliniki profesorja Hohenegga, spreje-
ma vsak delavnik od 2-3 popoldne
Corso Verdi 21, II. Telefon šte. 196.

Ever Blas

Odlikovana, svetovnoznana tekočina.
Ne razjeda, ne maže, ne škoduje.
Uničuje vse žuželke: stenice uši, ščurke
in vse človeške in živalske zajedalce.

EVER BLAS rabijo z uspehom šole,
bolnišnice, plovna podjetja, zavodi itd.

Steklenica stane 3.75 L.

Tovarna EVER BLAS - TRST
TRIESTE - Guard. Scoglietto 340.

Telefon šte. 18-78

Pošilja se po pošti s povzetjem.

Lovcem

naznanjam, da imam zalogo vseh
vrst smodnika, šiber in sploh
lovskih potrebščin, dalje

vse potrebno za mine,
kar prodajam po najnižjih cenah.
Ivan Bizjak, urar v POSTOJNI.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. L. Mermolja

sprejema

V GORICI

na Travniku št. 5 II.

ETERNIT

Zaloga - TRST

TRIESTE VIA TRENTO
ŠTEV. 16. (Pri evangelijski
cerkvi) - Shranite naslov!

Čevljarnica FORCESSIN

odlikovana v Parizu in Genovi 1924.
z veliko premijo, diplomu in zlato svetinjo

Trst — via Caprin 5 pri Sv. Jakobu — Trst

Le Forcessinu vsi hité,
da si obujejo nogé.

On šiva trdno in močno,
pa elegantno in lepó.

Ko pa račun vam naredi,
se vam celo poceni zdi.